

**III WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP I – SZKOLNY

24 listopada 2021 r.

Godz. 10:00

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **90 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **50 punktów**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 16 stronach jest wydrukowanych 30 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Poprawną lub poprawne odpowiedzi i odpowiadającą jej literę wybierz i zaznacz w kółku, np.:
7. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
8. Rozwiązania zadań otwartych, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi.
9. Nie używaj korektora. Ewentualne pomyłki przekreślaj.
10. Nie używaj kalkulatora.
11. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich i brudnopisu. Brudnopis nie podlega sprawdzeniu.

Powodzenia!

Zadanie 3. (0–2)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących Francji. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

A	Prawie 80% ogółu ludności pracującej jest zatrudniona w usługach.	P	F
B	We Francji działa wiele ośrodków zwanych technopoliami, w których badania naukowe łączone są z działalnością produkcyjną.	P	F
C	Francja jako jedyny kraj Unii Europejskiej ma dobrze rozwiniętą produkcję statków kosmicznych.	P	F

Zadanie 4. (0–2)

Określ położenie oceanów względem równika, południka zerowego i 180° oraz biegunów północnego i południowego. Jeśli podany równoleżnik, południk i biegun przebiega lub znajduje się na oceanie, wstaw znak X w odpowiednim miejscu w tabeli.

	Równik	Południk 180°	Południk 0°	Biegun północny	Biegun południowy
Ocean Południowy					
Ocean Indyjski					
Ocean Spokojny					
Ocean Atlantycki					
Ocean Arktyczny					

Zadanie 5. (0–2)

Uzupełnij zdania, wpisując imię i nazwisko wielkich odkrywców i podróżników. Wybierz spośród wymienionych:

Roald Amundsen, Robert Peary, James Cook, Marco Polo, Krzysztof Kolumb, Amerigo Vespucci.

- A. był kupcem weneckim, jednym z wielkich podróżników i odkrywców. Wyprawa w głąb Azji trwała 24 lata.
- B. Włoski żeglarz w służbie Hiszpanii w 1492 roku dotarł do Bahamów, Kuby i Haiti.
- C. W 1909 roku amerykański badacz polarny zdobył biegun północny.

Zadanie 6. (0–2)

W odpowiednie miejsca w tabeli podaj po jednym przykładzie różnic w klimacie i roślinności między tajgą a tundrą.

Klimat	
Roślinność	

Zadanie 7. (0–2)

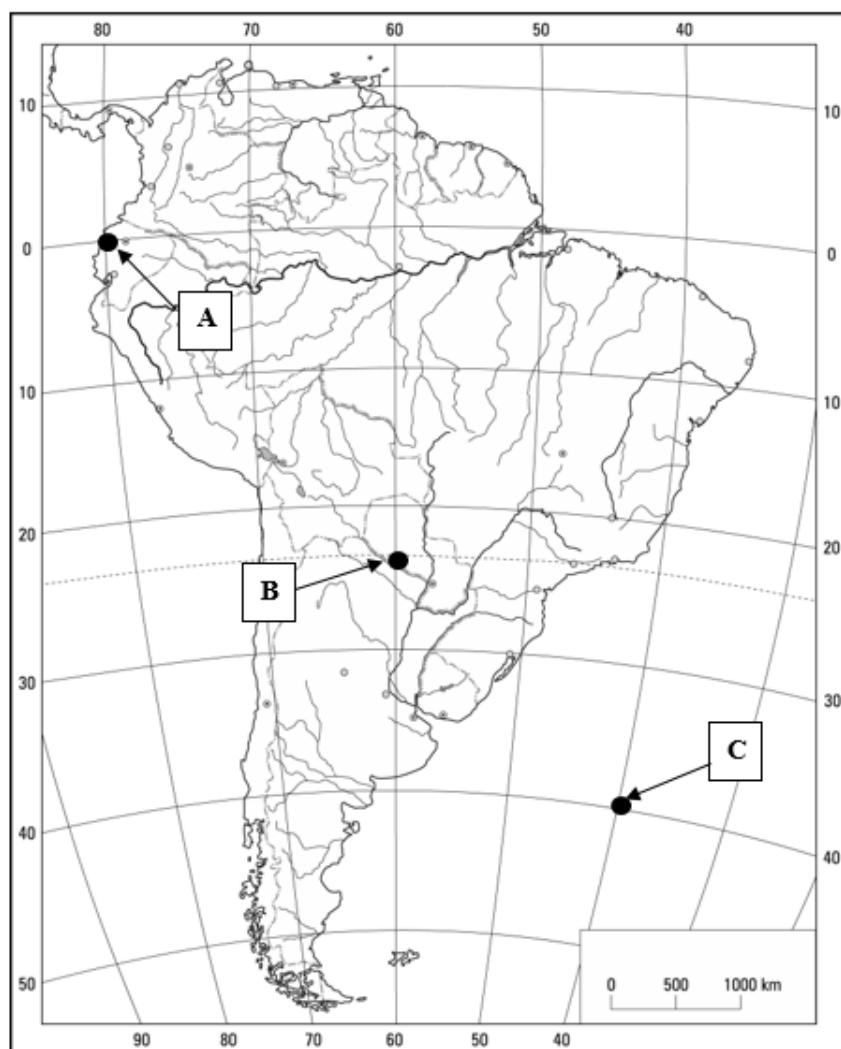
Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących oświetlenia Ziemi. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

A	Ze względu na warunki oświetlenia przez Słońce, powierzchnia Ziemi podzielona jest na strefy. Granicami tych stref są zwrotniki i koła podbiegunowe.	P	F
B	Tylko w strefach podbiegunowych można zobaczyć noc polarną.	P	F
C	Australia położona jest tylko w jednej strefie oświetlenia Ziemi.	P	F

Zadanie 8. (0–1)

Oblicz rozciągłość równoleżnikową między Bilbao ($43^{\circ}16'N$, $2^{\circ}56'W$) a Kijowem ($50^{\circ}27'N$, $30^{\circ}30'E$) w stopniach i w minutach.

Mapa do zadań: 9 i 10.

Opracowanie własne na podstawie: <http://www.anna.manczyk.net/index.php/geografia/materialy-do-pobrania> [dostęp: 15.10.2021]

Zadanie 9. (0–1)

Odczytaj szerokość i długość geograficzną zaznaczonych na mapie punktów: A, B i C. Ich współrzędne geograficzne wpisz w odpowiednie miejsca w tabeli.

Punkt	Szerokość geograficzna	Długość geograficzna
A		
B		
C		

Zadanie 10. (0–2)

Na mapie w zadaniu 7 zaznaczono punkty. Wpisz do tabeli punkty, których dotyczy zamieszczona w niej informacja.

A	W dniu 22 grudnia Słońce góruje w zenicie.	
B	Słońce góruje w zenicie dwukrotnie w ciągu roku.	
C	Słońce nigdy nie góruje w zenicie.	

Zadanie 11. (0–2)

Wymień i wpisz do tabeli trzy czynniki mające wpływ na zróżnicowanie klimatyczne Europy.

A.	
B.	
C.	

Zadanie 12. (0–1)

Na podstawie opisów oceń prawdziwość stwierdzeń.

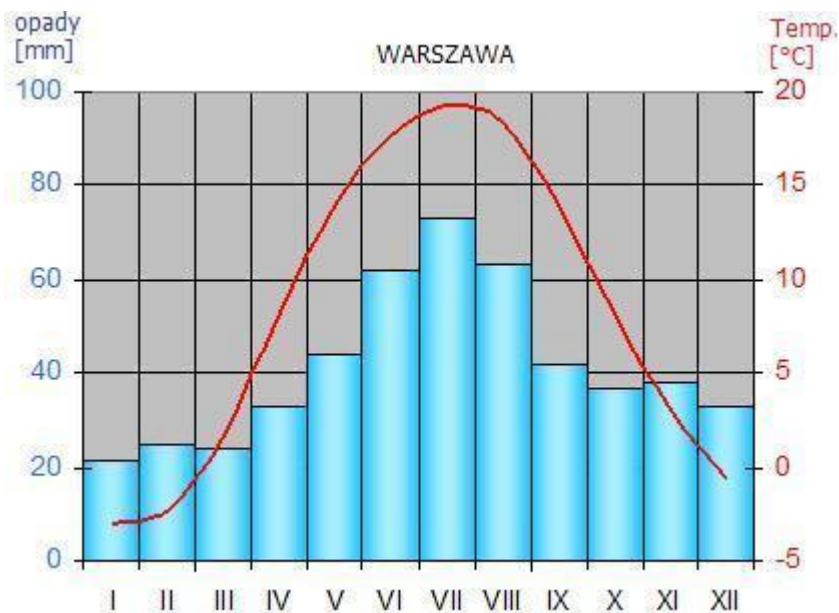
1. Największy port lotniczy Paryża Heathrow zajmuje pierwsze miejsce w Europie pod względem liczby obsługiwanych pasażerów.
2. Drogi główne i autostrady w Paryżu, podobnie jak w Londynie, mają układ promienisty, łączą stolicę z innymi większymi miastami w kraju.
3. Centrum biznesowe Londynu to City, dzielnica położona nad Sekwaną.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko zdanie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko zdanie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko zdanie 3.
- D. Prawdziwe są tylko zdania 1 i 2.
- E. Prawdziwe są tylko zdania 2 i 3.
- F. Prawdziwe są tylko zdania 1 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie zdania.

Zadanie 17. (0–1)

Korzystając z informacji, które zawiera klimatogram, oceń prawdziwość stwierdzeń zawartych w tabeli. Przy stwierdzeniach zawierających prawdziwe informacje wybierz i zaznacz P (Prawda), przy stwierdzeniach zawierających fałszywe informacje wybierz i zaznacz F (Fałsz).

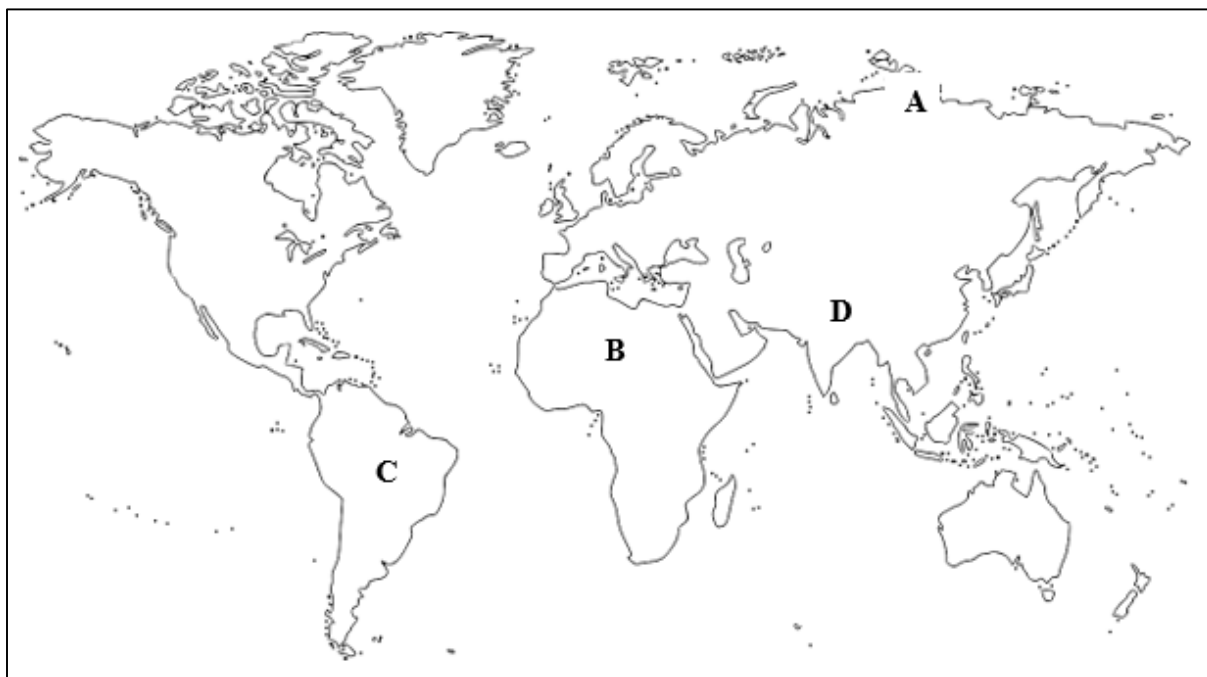

Na podstawie: *Geografia Polski*. Dostępny online https://pl.wikipedia.org/wiki/Geografia_Polski CC BY-SA 4.0 [dostęp: 20.10.2021]

A	W maju, czerwcu i lipcu odnotowano największe sumy opadów atmosferycznych.	P	F
B	Różnica sumy opadów atmosferycznych między czerwcem a styczniem wynosi około 40 mm.	P	F
C	W styczniu i w marcu odnotowano najniższe sumy opadów atmosferycznych.	P	F

Zadanie 18. (0–2)

Na mapie zaznaczono miejsca o charakterystycznym krajobrazie. Literom A, B, C, D przyporządkuj nazwy typów krajobrazowych i wpisz je do tabeli.

Opracowanie własne na podstawie: Obraz OpenClipart-Vectors z Pixabay [dostęp:15.10.2021]

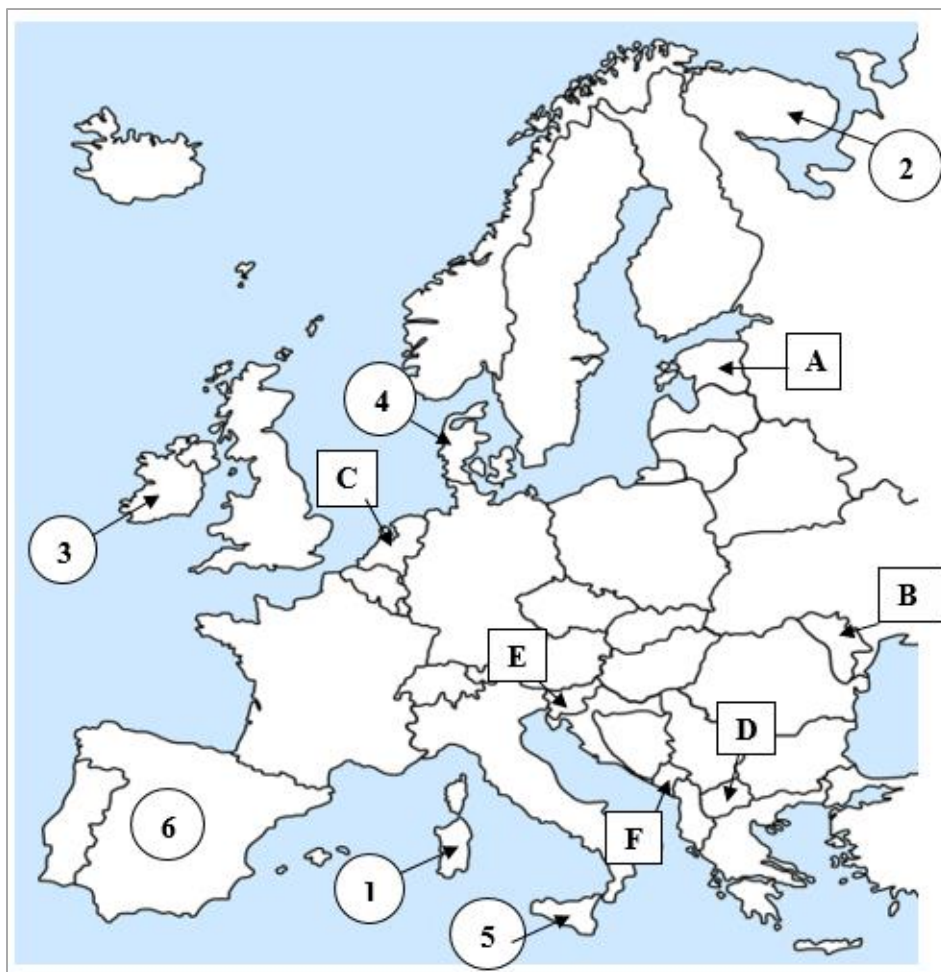
A	
B	
C	
D	

Zadanie 19. (0–1)

Przyporządkuj środowisko przyrodnicze ludom tam mieszkającym. Zaznacz odpowiednią literę i cyfrę tak, aby powstało zdanie prawdziwe.

A.	Szerpowie	mieszkają	1	w wysoko położonych obszarach Himalajów.
B.	Inuici		2	w niedostępnych obszarach Amazonii.

Mapa do zadań: 22 i 23.

Opracowanie własne na podstawie: Hidalgo z Pixabay [dostęp: 15.10.2021]

Zadanie 22. (0–2)

Na mapie Europy zaznaczono literami od A do F państwa. Wpisz do tabeli nazwy państw zgodnie z przyporządkowanymi im literami.

A	
B	
C	
D	
E	
F	

Zadanie 23. (0–2)

Na mapie Europy, za pomocą cyfr od 1 do 6, zaznaczono wyspy i półwyspy. Wpisz do tabeli nazwy wysp i półwyspów zgodnie z przyporządkowanymi im cyframi.

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Zadanie 24. (0–2)

Poniżej wymieniono nazwy państw według pewnych kryteriów. Jedno z tych państw, w każdym zestawie, nie pasuje do pozostałych. Skreśl jego nazwę i podaj uzasadnienie.

A. Polska, Słowacja, Węgry, Ukraina

Uzasadnienie:

.....

B. Niemcy, Słowacja, Austria, Litwa

Uzasadnienie:

.....

Zadanie 25. (0–1)

W przedstawionych zdaniach skreśl błędne informacje.

- A. W kotlinie Konga w lasach równikowych żyją *Papuas*/*Pigmeje*.
- B. Ludem pasterskim żyjącym na sawannie w Kenii są *Masajowie*/*Jakuci*.
- C. Pampa to tereny sawannowe w *Ameryce Południowej*/*Ameryce Północnej*.

Zadanie 26. (0–2)

Podaj nazwy trzech rzek płynących w województwie świętokrzyskim. Ich nazwy wpisz do tabeli obok ich charakterystyk.

A	Przepływa przez trzy duże miasta położone na północy województwa świętokrzyskiego.	
B	Zwana jest Skalbmierską. Uchodzi bezpośrednio do Wisły.	
C	Jej źródła położone są w Górach Świętokrzyskich. Przepływa między innymi przez Klimontów.	

Zadanie 27. (0–2)

W tabeli wymieniono cztery państwa Europy położone nad Morzem Śródziemnym o dużych walorach turystycznych. Przyporządkuj tym państwom po dwa znane obiekty turystyczne i wpisz je do tabeli. Wybierz tylko spośród wymienionych.

Pompeje, Akropol, Pula, Carcassonne, Olimp, Etna, Dubrownik, Lazurowe Wybrzeże

Francja	
Włochy	
Chorwacja	
Grecja	

Zadanie 28. (0–1)

Poniżej wymieniono konsekwencje społeczno-ekonomiczne i kulturowe migracji dla państw emigracyjnych i imigracyjnych.

1. Zmniejszenie liczby ludności, straty wykwalifikowanej siły roboczej.
2. Pozyskanie taniej siły roboczej, konflikty na tle religijnym, kulturowym.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

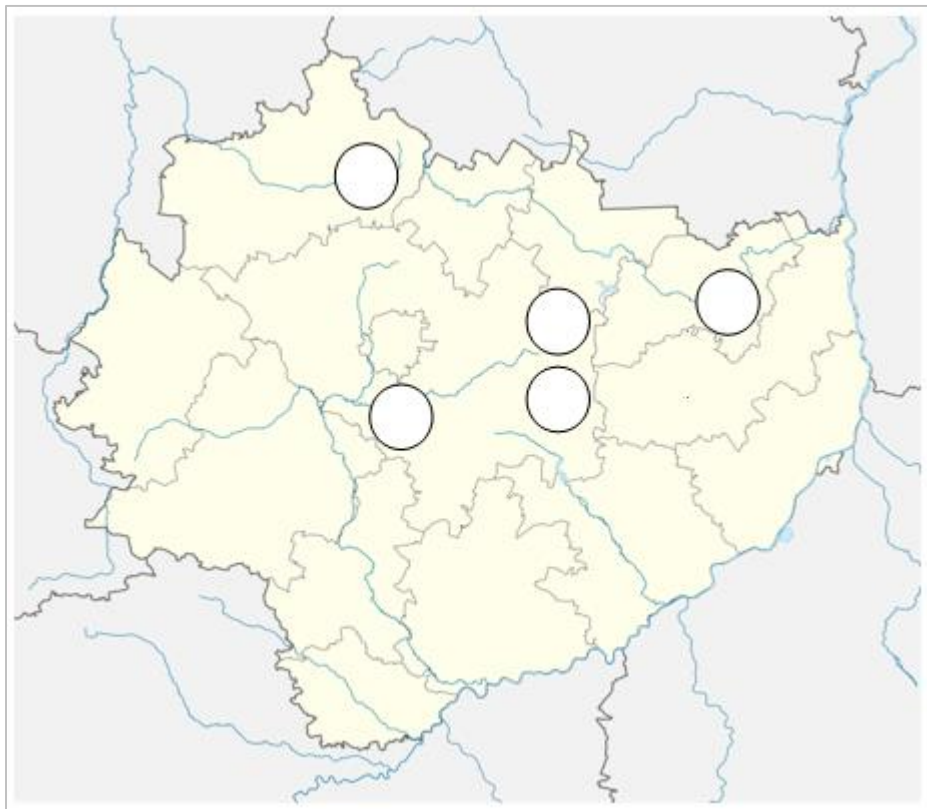
- A. Stwierdzenie pierwsze dotyczy kraju imigracyjnego, drugie stwierdzenie dotyczy kraju emigracyjnego.
- B. Stwierdzenie pierwsze dotyczy kraju emigracyjnego, drugie stwierdzenie dotyczy kraju imigracyjnego.
- C. Obydwa stwierdzenia dotyczą kraju emigracyjnego.
- D. Obydwa stwierdzenia dotyczą kraju imigracyjnego

Zadanie 29. (0–2)

Na załączonej mapie województwa świętokrzyskiego zaznacz za pomocą liter od A do D wymienione miasta:

- A – Stąporków
- B – Łagów
- C – Nowa Słupia
- D – Ćmielów
- E – Morawica

Wpisz przyporządkowane miastom litery w zaznaczone na mapie koła.

Opracowanie własne na podstawie: Aotearoa at pl.wikipedia. Dostępny online:
https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=File:Swietokrzyskie_mapa_fizyczna.png&uselang=pl [dostęp: 15.10.2021]

Zadanie 30. (0–1)

W przedstawionych zdaniach skreśl błędne informacje.

- A. Pasażerowie statku morskiego płynącego ze wschodu na zachód po przekroczeniu linii zmiany daty *tracą/zyskują* jeden dzień.
- B. Z powodu różnicy czasu mieszkańcy Kielc witają Nowy Rok 6 godzin *wcześniej/później* niż mieszkańcy w Nowym Jorku.
- C. Oś ziemską nachylona jest do płaszczyzny orbity Ziemi pod kątem $66^{\circ}34'/23^{\circ}26'$.

Brudnopis (nie podlega sprawdzeniu)

